

Số: 07/2025/QĐST-DS

Hải Phòng, ngày 25 tháng 9 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 7 - HẢI PHÒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thương Huyền – Thẩm phán.

Thư ký phiên họp: Bà Phạm Thị Ly Ly - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Bảo, thành phố Hải Phòng.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân khu vực 7 – Hải Phòng tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Văn Sơn - Kiểm sát viên.

Ngày 25-9-2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 7 - Hải Phòng, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 66/2025/TLST-VDS ngày 20-8-2025, về yêu cầu “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số: 04/2025/QĐST-VDS ngày 12-9-2025 giữa các đương sự:

- Người yêu cầu: Bà Vũ Thị O; nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng; vắng mặt

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Anh Lương Đắc H; nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng; hiện đang được quản lý, điều trị tại Trung tâm điều dưỡng người tâm thần Hải Phòng. Người bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho anh Lương Đắc H: Bà Nguyễn Thị H1 – Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm T1; Anh H vắng mặt; bà H1 có mặt.

2. Chị Hoàng Thị T; nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng; vắng mặt

3. Cháu Lương Minh V, sinh ngày 21-12-2012; nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng; người đại diện hợp pháp của cháu V: Chị Hoàng Thị T, nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng (là mẹ đẻ); vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 18-8-2025, bản tự khai và quá trình giải quyết, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Vũ Thị O trình bày: Con trai bà là anh Lương Đắc H, sinh năm 1974, khi sinh ra khóc liên tục trong 2 năm đầu, 3 năm mới biết nói, 4 năm mới biết đi. Lớn lên anh chậm chạp. Gia đình cho anh đi học đến lớp 11, sau đó anh lang thang khắp nơi, không muốn gần người nhà. Đến năm 2011, anh lấy vợ. Tuy nhiên anh chỉ ở với vợ được vài tháng lại bỏ đi lang thang. Khi về nhà, anh phá phách đồ đạc, quần áo không thay giặt. Gia đình đã cho anh đi khám và điều trị tại bệnh viện T2, Hải Phòng 02 tháng, sau đó anh lại bỏ đi lang thang. Đến tháng 10/2024, gia đình bà cho anh H đến Trung tâm điều dưỡng người tâm thần Hải Phòng điều trị. Nay bà đề nghị Toà án tuyên bố anh Lương Đắc H, sinh năm 1974, địa chỉ: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng là người mất năng lực hành vi dân sự đồng thời cử bà là người giám hộ cho anh Lương Đắc H.

Người bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp của anh Lương Đắc H đồng ý với yêu cầu của người yêu cầu về việc tuyên bố anh Lương Đắc H, sinh năm 1974, địa chỉ: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng là người mất năng lực hành vi dân sự. Về người giám hộ cho anh Lương Đắc H, căn cứ các Điều 46; 47; 48; 49; 54; 57; 58; 59 của Bộ luật Dân sự đề nghị Toà án cử chị Hoàng Thị T là vợ của anh Lương Đắc H là người giám hộ cho anh H.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan chị Hoàng Thị T trình bày: Chị là vợ của anh Lương Đắc H. Chị xây dựng gia đình với anh H vào năm 2011. Lúc đầu, chị không thấy anh H có biểu hiện gì bất thường. Sau đó, anh H hay chửi bới vô cớ, lang thang, lẩn trốn, không gần gũi người nhà. Anh thường hay gây sự, đánh vợ, không làm việc. Gia đình đã cho anh đi khám và điều trị tại bệnh viện T2, Hải Phòng 2 tháng, nhưng anh không hợp tác mà bỏ đi lang thang. Đến tháng 10/2024, gia đình chị đã đưa anh H đến Trung tâm điều dưỡng người tâm thần Hải Phòng. Nay bà O đề nghị tuyên bố anh Lương Đắc H là người mất năng lực hành vi dân sự, chị đề nghị Toà án giải quyết theo quy định. Chị xin nhận làm người giám hộ cho anh Lương Đắc H.

Tại phiên họp, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự như sau:

- Về thủ tục tố tụng: Trong quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự về thẩm quyền giải quyết việc dân sự, quan hệ pháp luật. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đúng quy định của pháp luật khi tham gia tố tụng.

- Về nội dung: Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 và các điều 149; 376; 377; 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22; 46; 47; 48; 49; 54; 57; 58; 59 của Bộ luật Dân sự và Điều 6; Điều 12, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Vũ Thị O. Tuyên bố anh Lương Đắc H, sinh năm 1974; nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định chị Hoàng Thị T là người giám hộ cho anh Lương Đắc H. Về lệ phí: Bà Vũ Thị O được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm. Về chi phí giám định: Bà Vũ Thị O nhận chịu chi phí giám định theo quy định của pháp luật. Bà O đã nộp đủ chi phí giám định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân khu vực 7 – Hải Phòng nhận định:

[1] Anh Lương Đắc H sinh năm 1974; nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng, căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 7 - Hải Phòng.

[2] Tại phiên họp giải quyết việc dân sự, người yêu cầu – bà Vũ Thị O, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan chị Hoàng Thị T và cháu Lương Minh V (do chị T là người đại diện hợp pháp) đều vắng mặt có đơn xin vắng mặt. Căn cứ Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, tiến hành phiên họp vắng mặt bà Vũ Thị O, chị Hoàng Thị T và cháu Lương Minh V.

- Về nội dung

[3] Xét yêu cầu của bà Vũ Thị O: Bà O có con đẻ là anh Lương Đắc H, sinh năm 1974, có biểu hiện chậm chạp, thường bỏ đi lang thang. Năm 2011, anh H lấy vợ là chị Hoàng Thị T. Tuy nhiên, anh chỉ ở với chị T được thời gian ngắn sau đó lại bỏ đi. Gia đình đã đưa anh H đi khám và điều trị tại bệnh viện T2, Hải Phòng 2 tháng nhưng không bệnh không khỏi. Đến tháng 10/2024, gia đình cho anh H đến Trung tâm điều dưỡng người tâm thần Hải Phòng điều trị. Anh H hiện đang được quản lý chăm sóc và nuôi dưỡng tại Trung tâm điều dưỡng người tâm thần Hải Phòng.

Toà án nhân dân khu vực 7 – Hải Phòng đã ra Quyết định trưng cầu giám định số: 09/2025/QĐ-TA yêu cầu Viện pháp y Tâm thần T3 giám định tình trạng sức khỏe, bệnh tật của anh Lương Đắc H. Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm

thần số 296/KL-VPYTW ngày 10-9-2025 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương T3 đã kết luận anh Lương Đắc H bị bệnh tâm thần phiến liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5-ICD10. Giai đoạn sa sút tâm thần, đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó, có đủ căn cứ để xác định: Anh Lương Đắc H là người mất năng lực hành vi dân sự. Yêu cầu của bà Vũ Thị O đề nghị Tòa án tuyên án tuyên bố anh Lương Đắc H là người mất năng lực hành vi dân sự có căn cứ được chấp nhận.

[4] Về chỉ định người giám hộ: Xét thấy, anh Lương Đắc H có mẹ là bà Vũ Thị O, vợ là chị Hoàng Thị T, con là cháu Lương Minh V (chưa đủ 18 tuổi). Tại khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự quy định “...nếu chồng là người mất năng lực hành vi dân sự thì vợ là người giám hộ”. Khoản 4 Điều 53 Bộ luật dân sự quy định “Trường hợp người thành niên mất năng lực hành vi dân sự chưa có vợ, chồng con hoặc có mà vợ chồng con đều không đủ điều kiện làm người giám hộ thì cha, mẹ là người giám hộ”. Chị Hoàng Thị T là vợ của anh Lương Đắc H có đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự. Do đó, chỉ định chị Hoàng Thị T; sinh năm 1978; nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng là người giám hộ cho anh Lương Đắc H. Chị T thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ theo quy định của pháp luật.

[5] Về lệ phí: Bà Vũ Thị O là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí dân sự sơ thẩm nên miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho bà Vũ Thị O. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự.

[6] Về chi phí tố tụng: Bà Vũ Thị O nhận chịu toàn bộ chi phí giám định, bà Vũ Thị O đã nộp đủ chi phí giám định.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 và các điều 149; 367; 376; 377; 378; 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22; 46; 47; 48; 49; 54; 57; 58 và 59 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ vào Điều 6; điểm đ khoản 1 Điều 12, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH1430-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Vũ Thị O.

Tuyên bố anh Lương Đắc H, sinh năm 1974; nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về giám hộ: Chị Hoàng Thị T, sinh năm 1978 (là vợ của anh Lương Đắc H); nơi cư trú: Thôn T, xã V, thành phố Hải Phòng là người giám hộ cho anh Lương Đắc H.

Người giám hộ có quyền:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ (nếu có).
- Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có).
- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Người giám hộ có nghĩa vụ:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;
- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;
- Quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có);
- Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí dân sự sơ thẩm cho bà Vũ Thị O.

4. Về chi phí tố tụng: Bà Vũ Thị O đã nộp đủ số tiền chi phí giám định.

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người bảo vệ quyền lợi ích hợp của người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có mặt có quyền kháng cáo Quyết định trong thời hạn 10 (Mười) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong hạn 10 (Mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân khu vực 7 – Hải Phòng có quyền kháng nghị trong hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hải Phòng có quyền kháng nghị trong hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Trong trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án, người phải thi hành án có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 9 của Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự./.

Nơi nhận:

- TAND thành phố Hải Phòng;
- VKSND thành phố Hải Phòng;
- VKSND khu vực 7 – Hải Phòng;
- THADS thành phố Hải Phòng;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan;
- Người bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp của đương sự;
- UBND xã Vĩnh Am, thành phố Hải Phòng;
- Lưu: HCTP, hồ sơ.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Thương Huyền